

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РС
ВХ № ПГ-628-00-73
ПОЛУЧЕНО НА 21.09.2016 г.

ДО

Г-Н НАЙДЕН ЗЕЛЕНОГОРСКИ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА,
БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Г-Н КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА
И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Г-ЖА БОЙКА МАРИНСКА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ВЗАИМОДЕЙСТВIЕТО С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА
ГРАЖДАНТЕ

СТАНОВИЩЕ

НА

НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ
НА МЕСТНИТЕ ОБЩЕСТВЕНИ ПОСРЕДНИЦИ
В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация, № 654 – 01 – 100, внесен от г-жа Бойка Маринска и група народни представители на 29.07.2016 г.

Уважаеми Дами и Господа,

с настоящото писмено становище Националното сдружение на местните обществени посредници в Република България изразява своята категорична подкрепа на внесения Законопроект за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация, № 654- 01 – 100, внесен от г-жа Бойка Маринска и група народни представители. Според нас законопроектът е навременен и създава условия за развитие на местното самоуправление в Република България, като укрепи институцията „Обществен посредник“ в българските общини. Той ще отговори и на опитите на българските граждани, неправителствени организации и представители на местните власти в десетки български общини, които настояват за конституирането

на институцията на местен омбудсман. Разширяването на мрежата от „обществени посредници“ ще препотвърди волята на българския законодател за въвеждането на институцията и ще гарантира равномерно развитие на местното самоуправление в Република България.

В мотивите към внесения законопроект коректно се припомня, че институтът на „Обществения посредник“ е въведен в българското законодателство с допълнение в ЗМСМА през 2003 г. Още тогава българският законодател реши да конституира две независими институции на омбудсмана – на национално и на общинско ниво. Фигурата на националния Омбудсман бе конституирана с приемането на специален Закон за Омбудсмана, а тази на общинско ниво с допълнителен член Чл.21а в ЗМСМА. Този нормотворчески подход очевидно показва решението на Народното събрание да изгради два независими един от друг института, изпълняващи функциите на омбудсман в България. Различията между тях бяха подчертани и с начина на конституирането им; начина на избирането им; начина на определяне на общите им правомощия и дори в наименованието на институцията. Тринадесет години по-късно, можем ясно да отчетем и различията в институционалното здраве на института на Омбудсмана на национално и местно ниво. Показателен е и фактът, че през изминалия период Законът за Омбудсмана е изменян и допълван на няколко пъти, като законодателят положи основателни усилия да укрепи института дори с промени в Конституцията на Република България. От друга страна, институтът на „Обществения посредник“ и неговото развитие остана грижа на местните общности. Натрупаният в годините опит направи институцията Омбудсман разпознаваема и търсена от страна на българските граждани. Годишните отчети на националния Омбудсман и местните „обществени посредници“ ясно показват нарастване на броя и вида на проблемите, при които хората търсят съдействието на институцията. Затова твърдим, че внесеният законопроект е навременен и ще препотвърди волята на българския законодател да развива институцията „Обществен посредник“ и в местното самоуправление.

През последните години, членовете на Националното сдружение на местните обществени посредници подложиха на подробен анализ причините, които водят до това, че все по-малко български общини се възползват от правната възможност, предвидена в ЗМСМА за конституирането на институцията. Лесно доказвам факт е, че през изминалите тринаесет години повечето български общини приеха правилници за организация и дейността на „Обществения посредник“, но не успяха да финализират процеса поради невъзможност да достигнат изискуемото по закон твърде квалифицирано мнозинство от „2/3 от общия брой на общинските съветници“. Във внесеното, на Вашето внимание, Становище по законопроекта от страна на Националното сдружение на общините в Република България коректно са посочени и вижданията на законодател през 2003 г. за необходимостта от подобно квалифицирано мнозинство. Считаше се, че това е законова гаранция, че избраната личност ще бъде надпартийна, с висок обществен авторитет и активна гражданска позиция. В противовес на този аргумент бихме искали да посочим, че това е само една от много гаранции, че местния обществен посредник трябва да бъде равно отдалечен от различните политически сили и да се опитва да събере максимална обществена подкрепа. Подобни гаранции се съдържат в сериозното конкурсно начало при избора с участие на представители на неправителствения сектор. Такива гаранции са разписани и при обстоятелствата, водещи до несъвместимост с условията за заемането на длъжността. Като аргумент против следва да посочим и факта, че националният Омбудсман се избира от Народното събрание с мнозинство „повече от половината от

гласувалите народни представители“. Изискваното твърдо, квалифицирано мнозинство се явява една от обективните пречки за конституирането на институцията в българските общини. Към нея можем да прибавим и обстоятелството, че избора на „Обществен посредник“ е просто една правна възможност. Сборът от тези обективни причини, в комплект с реалните или въображаеми затруднения по финансовата издръжка на институцията доведоха до неравномерното развитие в българското местно самоуправление. Днес едва малко повече от два miliona български граждани имат възможността да потърсят защита на правата и законните си интереси чрез дейността на местните омбудсмани. Внесеният законопроект предлага рационални решения и по двата посочени проблема. Предлага се намаляване на мнозинството за избор, запазване на правната възможност за конституирането на институцията в по-малките български общини и въвеждането на задължението тя да се разкрие в общини над 20 000 души. Във внесеното Становище от страна на Министерството на регионалното развитие и благоустройството четем принципна подкрепа за основните цели, които законопроектът си поставя. Там коректно се докладва, че е извършено проучване на нормативната рамка в други държави членки на Съвета на Европа. Анализът действително показва различни подходи към развитието на института на омбудсмана на местно ниво. Именно това проучване показва законодателното решение в Република Гърция, където институцията е част от местното самоуправление и където тя е задължителна за общини над 20 000 души. Намираме този подход за абсолютно адекватен на първоначалните виждания на българския законодател за развитието на институцията на местно ниво. Затова твърдим, че внесеният законопроект създава условия за развитие на местното самоуправление в Република България, като ще укрепи институцията „Обществен посредник“ в българските общини и ще препотвърди волята на българския законодател за въвеждането на институцията, като гарантира равномерно развитие на местното самоуправление в Република България.

За членовете на Националното сдружение на местните обществени посредници и народните представители, внесли този законопроект е очевидно, че темата е далеч по-значима и важна от изтъкваните към момента финансови обструкции, които четем във внесените становища от Министерството на финансите и Националното сдружение на общините в Република България. От друга страна намираме, че тези становища са абсолютно разбираеми от гледна точка на изначалните позиции, от които тръгват техните разсъждения. Въпреки това считаме, че в един пълнокръвен парламентарен дебат по законопроекта може да се намери балансирано решение. Националният Омбудсман, г-жа Мая Манолова, вече представи идеята издръжката на институцията да се реши като делегирана от държавата дейност, за да не се натоварват допълнително общинските бюджети. Наред с аргументите против това решение има и такива, които го подкрепят. Примерно тезата, че това би било допълнителна гаранция за независимост в действията на бъдещите обществени посредници.

В заключение, изразяваме желанието си да участваме с експертния си опит в предстоящите дискусии в председателстванието от Вас парламентарни комисии. Вярваме, че с този дебат ще сумеем да отговорим на опитите на българските граждани, неправителствени организации и представители на местните власти в десетки български общини, които настояват за конституирането на институцията на местния омбудсман.

Председател на НС

гласувалите народни представители“. Изискваното твърдо, квалифицирано мнозинство се явява една от обективните пречки за конституирането на институцията в българските общини. Към нея можем да прибавим и обстоятелството, че избора на „Обществен посредник“ е просто една правна възможност. Сборът от тези обективни причини, в комплект с реалните или въображаеми затруднения по финансовата издръжка на институцията доведоха до неравномерното развитие в българското местно самоуправление. Днес едва малко повече от два miliona български граждани имат възможността да потърсят защита на правата и законните си интереси чрез дейността на местните омбудсмани. Внесеният законопроект предлага рационални решения и по двата посочени проблема. Предлага се намаляване на мнозинството за избор, запазване на правната възможност за конституирането на институцията в по-малките български общини и въвеждането на задължението тя да се разкрие в общини над 20 000 души. Във внесеното Становище от страна на Министерството на регионалното развитие и благоустройството четем принципна подкрепа за основните цели, които законопроектът си поставя. Там коректно се докладва, че е извършено проучване на нормативната рамка в други държави членки на Съвета на Европа. Анализът действително показва различни подходи към развитието на института на омбудсмана на местно ниво. Именно това проучване показва законодателното решение в Република Гърция, където институцията е част от местното самоуправление и където тя е задължителна за общини над 20 000 души. Намираме този подход за абсолютно адекватен на първоначалните виждания на българския законодател за развитието на институцията на местно ниво. Затова твърдим, че внесеният законопроект създава условия за развитие на местното самоуправление в Република България, като ще укрепи институцията „Обществен посредник“ в българските общини и ще препотвърди волята на българския законодател за въвеждането на институцията, като гарантира равномерно развитие на местното самоуправление в Република България.

За членовете на Националното сдружение на местните обществени посредници и народните представители, внесли този законопроект е очевидно, че темата е далеч по-значима и важна от изтъкваните към момента финансови обструкции, които четем във внесените становища от Министерството на финансите и Националното сдружение на общините в Република България. От друга страна намираме, че тези становища са абсолютно разбираеми от гледна точка на изначалните позиции, от които тръгват техните разсъждения. Въпреки това считаме, че в един пълнокръвен парламентарен дебат по законопроекта може да се намери балансирано решение. Националният Омбудсман, г-жа Мая Манолова, вече представи идеята издръжката на институцията да се реши като делегирана от държавата дейност, за да не се натоварват допълнително общинските бюджети. Наред с аргументите против това решение има и такива, които го подкрепят. Примерно тезата, че това би било допълнителна гаранция за независимост в действията на бъдещите обществени посредници.

В заключение, изразяваме желанието си да участваме с експертния си опит в предстоящите дискусии в председателстванието от Вас парламентарни комисии. Вярваме, че с този дебат ще сумеем да отговорим на опитите на българските граждани, неправителствени организации и представители на местните власти в десетки български общини, които настояват за конституирането на институцията на местния омбудсман.

Председател на НС